

Glaukoniitliivakivi võib aidata põllumajandust ja ehitustööstust

Paekivikihi all lasuv rohekas glaukoniitliivakivi, mis siin-seal Põhja-Eestis ka paljanditena näha, on täna küll suurema praktilise kasutusega, kuid võib osutuda huvipakkuvaks nii ehitusmaterjalide kui veepehmenusainete, aga ka väetiste tootmisel.

Katsed on tõestanud, et rohekas mineraal glaukoniit (mille sisaldus kivimis on 60-70%) sobib mitmesuguste värviliste silikaatbetoonist ja silikaltsiidist siseviimistlusdetailide loomiseks. Glaukoniit lubab selliste detailide värvust timmida tumepruunist beeži ja täitsa valgeni.

Glaukoniitliivakivist eraldatud glaukoniiti saaks potentsiaalselt kasutada aga kareda vee pehmendamiseks kasutatavates permutiitfiltrites.

Märksa ambitsioonikam oleks aga glaukoniitliivakivi kasutamine väetiste tootmiseks, seda kivimis oleva kõrge kaaliumi sisalduse tõttu. Mujal maailmas, näiteks Brasiilias on glaukoniitsavi edukalt kasutatud termoväetise toormena; Eesti kivimis on kaaliumoksiidi sisaldus Brasiilia omast kõrgemgi. Võtmeks on uudsete töötlemislahenduste ja võimalike töötlemisjäätmete keskkonnaohutuse uurimine.

Töö selle nimel Eestis juba käib, esimene Keskkonnainvesteeringute Keskuse rahastatud uurimistöo sel teemal on peagi algamas.

Glaukoniitliivakivi varu pole kokku arvatud, kuid ligikaudselt võib varusid hinnata mitmekümnele miljardile tonnile. Mõnes kohas on varud ka täpsemalt teada, näiteks Toolese fosforiidimaardlas on glaukoniitliivakivi varu ca 61 miljonit ja Rakvere fosforiidimaardla Kabala väljal ca 68 miljonit tonni. Kui glaukoniitliivakivi eraldiseisvalt kasutamine tundub täna liiga optimistlik, siis näiteks fosforiidi- või muude maardlate kompleksel kasutamisel on tal potentsiaal panustada ühiskonna jõukusse nii töökohtade kui maksutuluga.